Ernest Bernea

– STIL LEGIONAR –

Odată cu apariţia Legiunii în orizontul istoriei noastre naţionale a luat naştere şi un nou stil de viaţă. Este un stil propriu neamului românesc.

Pornită din viaţă, din nevoi româneşti şi umane totodată, Mişcarea Legionară păstrează în inima ei tot ceea ce îi este necesar să poată creste şi învinge. Principiile acestei Mişcări, legile ei, nu sunt închipuiri lipsite de înţeles, ci rodul unor experienţe îndelung verificate. Elementele care o alcătuiesc sunt vii şi adevărate, în necontenita legătură cu izvoarele de viaţă ale neamului.

Gândul legionar, în curăţenia şi puterea lui de pătrundere, a ştiut distinge necesarul de întâmplotor, adevărul de minciuna, eternul de efemer. Gândul legionar a ştiut distinge lumina de întuneric şi viaţă de moarte. În acest fel Mişcarea Legionară, distingând elementele şi respectând legile, clădeşte o lume românească noua, după nevoile vremii şi firea neamului acesta.

Pornita firesc şi crescuta organic, viaţa legionară, ca orice început de viaţă noua, are un stil simplu. În adevăr, una din însuşirile de căpetenie ale acestei vieţi este simplitatea. Este aci o consecinţă fireasca a întemeierii sale. Întotdeauna când o nouă epoca istorica începe, manifestările ei, stilul de viaţă care caracterizează acea epocă, este un stil simplu, în opoziţie cu acela al lumii de înainte, acela al epocilor decadente.

Mişcarea Legionară este o mişcare de început de veac, de aceea stilul de viaţă legionar înlătura tot ceea ce este inutil, exterior, ornamental, înlătura tot ceea ce a creat strâmb şi împovărator, o mentalitate şi o simţire îmbătrânită, stilul legionar înlătura tot ceea ce astăzi ca şi-n alte epoci asemănătoare, sub pretenţie de civilizaţie şi rafinament, desfigurează chipul omului şi îl îndepărtează de natura sa proprie.

Dar ce înseamnă simplitate legionară? Înseamnă trăirea adevărată: omul în legile omeniei sale. Simplitatea legionară înseamnă linie dreaptă, înseamnă adâncime, înseamnă asceza. Ea decurge dintr-o adevărata trăire în spirit.

Alături de aceasta însuşire a vieţii legionare sta tăria, masivitatea. Noul stil de viaţă românească este, ca un templu doric: simplu şi masiv. Tăria legionară este un atribut al felului organic,

adânc şi de înţeleaptă aşezare a omului în lume. Nimic nu poate zdruncina ceea ce a crescut din viaţa ca un arod al pământului şi ca o împlinire a legilor celor mari. Legionarul este ca o statuie ce-şi profilează chipul crescut ca-ntr-un masiv de piatră. El nu are un chip fragil, elegant şi lipsit de legături cu mediul natural care l-a creat. El creste şi se arata ca un chip stilizat din elementele tari, grandioase ale naturii locale.

O a treia caracteristica a stilului legionar este armonia. Viaţa legionară este clădită într-un desăvârşit echilibru de forţe şi de elemente. Cugetul şi fapta legionară se manifestă ca întreguri armonice, atât structura interna a elementelor ce o compun cât şi dinamismul sau creator nu depăşesc cu nimic limita necesara. Nimic nu e mai mult sau mai puţin trebuie.

O mişcare care după cum am spus, este organică, este simpla şi tare prin întreaga ei aşezare pământeană şi metafizica, nu poate aduce în stilul ei de viaţă decât o mare şi frumoasa armonie. Toate aceste elemente: simplitatea, tăria şi armonia se leagă unele de altele într-un întreg care nu este altceva decât stilul legionar. Este stilul lumii noi româneşti, este stilul omului în ce are el mai propriu, adică în legea care îi dă fiinţă, stilul omului care în continuă legătură cu tainele vieţii, pătruns de sensul ei adânc, armonios, echilibrat, întreg, se naşte, se ridică şi moare, împlinindu-şi îndatoririle până la capăt, aşa cum l-a pecetluit destinul lui de om.

Pe această cale înţelegem ca legionarul are un frate bun în taranul roman, în taranul nealterat al satelor de munte: aceeaşi substanţă, aceeaşi atitudine, aceeaşi lege. Şi tot astfel ca legionarul are un duşman de moarte în lumea falsificată şi decadenta a oraşelor: două esenţe, două principii ce nu pot trăi laolaltă.

Stilul legionar este stilul romanesc de a fi, este stilul de viaţă al acestui neam care are un pământ al său, un cer şi un Dumnezeu al său, care are un destin propriu în istoria neamurilor. El va învinge ca ceva firesc, în lupta ce se da astăzi între cele două lumi.

Ernest Bernea

— CÂNTECUL –

Cântecul este expresia celor mai adânci şi mai tainice simţăminte ale sufletului omenesc. Ceea ce gândul abstract şi cuvântul nu pot cuprinde, cântecul povesteşte desăvârşit. Marile bucurii ca şi marile dureri ale omului sunt exprimate mai uşor şi mai deplin prin

cântec. Tot ceea ce depăşeşte „normalul”, ce trece limita obişnuinţei, are mai multă putere de împărtăşire prin cântec.

Două mari simţăminte izvorâte din două legături de destin, sunt substratul cântecului şi prin cântec se întăresc. Sentimentul metafizic şi sentimentul social. Legătura cu lumea de dincolo, cu Dumnezeu şi legătura cu semenii, cu neamul din care faci parte.

Prin cântec omul se integrează ritmului cosmic, se pătrunde de tainele lumii şi se împărtăşeşte din necunoscut. Umbrele ideilor pure sunt înlăturate, şi sufletul se topeşte în lumina celui care ne îndreptăţeşte fiinţă şi fapta noastră. Marile întrebări şi nelinişti metafizice ne poartă pe calea cântecului, dragostea marilor culmi de înţeles şi taine se exprima prin cântec. Prin cântec omul merge pana în sâmburele adevărului, prin cântec omul atinge esenţialul. Cine poate canta şi canta dintr-o nevoie lăuntrică, acela dovedeşte o preocupare şi o sete de daruri divine. Acela ce canta îşi îndreaptă paşii către zări ce nu înşală. Ogoarele cerului devin bogate, ca şi sufletul aşezat în ritmul puterilor noastre.

A cânta mai înseamnă însă şi trăire laolaltă. El este expresia lirica a singurătăţii dar poate fi şi expresia epica a integrării omului într-o colectivitate. Cântând omul simte în comun, se apleacă asupra sufletului altuia, se topeşte într-o unitate de simţire. Prin cântec omul îşi iubeşte mai mult aproapele, se simte mai legat de el. Se simte făcut din aceeaşi plămadă cu semenele său. Prin cântec se dezvolta simpatia, dragostea pentru altul, în care te regăseşti. Cântecul are o mare putere de unificare a sufletelor. În vreme ce ideile, obişnuit, despart spiritele, cântecul le uneşte şi le pune în acelaşi sens şi ritm. Comunitatea de viaţă se hrăneşte din plin prin cântec. Este atâta armonie şi atâta frumuseţe într-o mulţime care cânta, încât nu mai poate fi vorba de diversitate ci de o unitate organică şi de o forţă atotcuprinzătoare.

În al treilea rând cântecul face să nască în om o tendinţă către ideal, către o altă lume mai buna şi mai frumoasă decât aceea în care se mişca el zilnic, este aici o năzuinţă în care toate forţele sufletului se concentrează pentru ceva care îl simte şi pe care îl doreşte împlinit aievea. Prin cântec sufletul simte nevoia unei depăşiri fata de sine şi fata de lumea obiectiva.

În cântec este întotdeauna, pe lângă un proces de descărcare a unui simţământ puternic, fie durere sau bucurie, şi o nevoie de creaţie. Cel ce canta trăieşte adânc aceasta nevoie. Dacă gândul prea încărcat

se schimba în cântec pentru a mai putea căpăta expresie, cântecul se transforma adesea în fapta, în creaţie. El răscoleşte atât de adânc apele tainice ale sufletului, le îndeamnă pe aceeaşi cale, încât făpturi noi se prind şi se cer realizate din puterea şi substanţa acestui suflet.

Pentru aceste toate însuşiri, cântecul are o mare însemnătate în viaţa legionară. Prin firescul sau prin tăria şi prin armonia sa interioara, stilul legionar este legat direct de cântec. Viaţa legionară are în cântec unul din chipurile sale proprii.

Nu oricine poate canta. După cum am văzut se cere o mare altitudine şi puritate spirituala, o trăire în comun, se cere o mare forţă către un ideal, către o lume nouă. Nu oricine poate canta căci pentru aceasta, spune Căpitanul, „îţi trebuie o anumită stare sufletească, o armonie în sufletul tău. Cel ce merge să fure pe cineva, acela nu poate canta. Nici cel ce merge să facă o nedreptate. Nici cel al cărui suflet e ros de patimi şi vrăjmăşie fata de camaradul său. Şi nici acela al cărui suflet e sterp de credinţă".

Cântecul legionar este semnul dimensiunilor sufleteşti ale legionarului. Tot cuprinsul sau este străbătut rodnic de puterea lui. Cântecul legionar este rugăciune, este dragoste, este îndemn la luptă.

Când, frământat sau senin, gândul legionar îşi arunca arcul dincolo, în lumea celor nevăzute, când necunoscutul şi tainele îl străbat, atunci cântecul legionar e rugăciune. Când pătruns de durere pentru suferinţa semenului sau şi de setea de dreptate sufletul sau se pleacă asupra fratelui sau de neam şi spirit, atunci cântecul legionar e dragoste. Când sufletul legionar este posedat de nazuinti către viitor, este zdruncinat de dorul faptei măreţe, de creaţie şi de setea unei lumi noi, atunci cântecul legionar este imn de lupta şi biruinţa.

Ca şi neamul românesc întreg, în lungul istoriei sale de dureri şi izbânzi luminoase, legionarul, el care întrupează viitorul acestui neam în ce are mai adevărat, mai adânc şi mai frumos, canta cu toată puterea sufletului sau în tonul simţămintelor care îi încarca pieptul. Neamul românesc îşi păstrează în adâncimi geniul său şi în momentul legionar se dezvolta cu o nouă putere, nebănuita. Cântecul însoţeşte aceasta creştere noua, aceasta renaştere a ţinuturilor româneşti. Atât cât se poate cânta, romanul suferă, iubeşte, crede şi năzuieşte; toată gama stărilor unui suflet brăzdat de încercările vieţii, dar şi puternic ca o stâncă, se aude în plaiurile noastre. Cel ce o înţelege, cel ce o poartă în el, acela va stăpâni mâine.

Din străfunduri de vremi şi din tot cuprinsul rositor al moşiei româneşti se aude cântecul legionar, care este totodată cântecul omeniei noastre şi al biruinţei naţionale.

Nichifor Crainic

— REVOLUŢIA LEGIONARĂ – Sporul nou pe care l-a adus Codreanu în viaţa politică a României nu stă în idei, pentru că idei poate avea oricine, ci într-o cruntã disciplinã diametral opusã dezordinii democratice în mijlocul căreia trăim. O disciplinã ale cărei elemente esenţiale sunt: renunţarea la sine şi credinţa în folosul neamului. În viaţa sa proprie renunţarea la sine a mers până la sacrificiul suprem: „Ori învingem ori murim", nu e numai un refren de cântec legionar, ci însuşi principiul acestei mişcări, care în afară de acela al lui Avram Iancu, este singura cu adevărat revoluţionară în istoria noastră. Ideea revoluţiei zăcea în firea întemeietorului. Ceea ce n-am încetat să preţuiesc la el, este îndrăzneala unică, de a-şi fi aşezat existenta la limita de sus, unde nu este altã posibilitate, este biruinţa sau moartea. Din această psihologie personalã s-a născut disciplina legionară. Era el, care se voia repetat în fiecare camarad de luptă.

Moartea lui care e un sacrificiu, consfinţeşte această disciplinã şi o ridică la prestigiul unei şcoli a eroismului moral. Garda de Fier n-a pregãtit revoluţia ca pe o simplã lovitura de stat, ci s-a transformat pe sine în oamenii săi, ca pe urmã să poatã revoluţiona moralmente întreaga societate românească. Revoluţia legionară nu este un sfârşit, ci abia un început. Astfel toţi cei care vor „învierea" neamului românesc, trebuie să vrea totodatã revoluţia legionară permanentă. „Garda de Fier" este ultima rezervã aruncatã în luptă de voinţa de a nu muri a neamului.

Radu Gyr

— O lume tânără şi un moment eroic – (1935)

Eroic, jertfelnic, istoric, creştin şi cultivând o nouă morala românească, tineretul legionar încheagă, în acest veac valah, un nou spirit pe care îl opune, meterez de bronz, tuturor aspectelor negative ale vechii lumi: ipocrizie, incorectitudine, retorism sterp, vasalitate şi trădare.

Lupta metafizica dintre Arhanghelism şi luciferic se transpune, astfel, pe plan pământean, în crâncenul război pe care legionarismul îl poartă împotriva întunericului şi satanicului de pretutindeni. Legionarismul, oglindire pământeană a purităţii, justiţiei şi spadei

arhanghelice, nu e, astfel, o simplă abstracţiune, o firava formula politica, ci un fenomen etic şi istoric de mare intensitate şi durata, germinat, în esenţele lui cele mai profunde, de un lung fulger metafizic.

Mistica lui naţională: misiunea istorica şi eroismul moral, ctitor de tara noua, capătă sensuri şi valori noi sub cearcănul de aur verde al misticii creştine: jertfa totala, dar şi spiritul dreptăţii senine şi al luptei împotriva lucifericului – lupta de esenţă arhanghelica.

În eroismul său, marea seninătate şi dăruire a lui integrala prin sacrificiu, tineretul legionar poate fi oricând întrebat:

— *Ce pregătire ai*?

Ca să răspundă limpede:

— *Sunt pregătit de moarte*

„Sunt pregătit de moarte" devine lozinca de foc şi de smarald. Sunt pregătit de moarte, fiindcă el, legionarul, ştie că numai jertfele cutremura istoria… Fiindcă el ştie că numai mormintele deschid cerul.

Mircea Eliade

— Noua aristocraţie legionară – („Vremea", anul XI, nr. 522, din 23 ianuarie 1938,)

Suntem contemporanii, norocoşi, ai celei mai semnificative prefaceri pe care a cunoscut-o România moderna: făurirea unei noi aristocraţii. Tineretul legionar, odată cu alte miracole realizate prin jertfa, elan şi voinţa creatoare, a pus temeliile unei elite româneşti care e menita sa schimbe sensul istoriei acestui neam. Vechea noastră aristocraţie, atât de mult legată de pământ şi de civilizaţia ţărănească – a fost zdruncinata de o seama de domnii nefericite, ca să-şi găsească sfârşitul, lamentabil, sub stăpânirea fanariota. Cele câteva neamuri într-adevăr „boiereşti" care supravieţuiseră n-au mai jucat niciun rol de frunte după restaurarea de la începutul secolului XIX.

O alta aristocraţie a luat locul elitelor româneşti din epocile glorioase. Cât de dubioase ar fi originile acestei aristocraţii, ea a dat totuşi României moderne câţiva oameni şi câteva lozinci. Nu i-a putut da, însă, niciodată o tradiţie şi o educaţie aristocrata. Să privim acum ceea ce se întâmplă în jurul nostru. Suntem faţă-n faţă cu un tineret de curata obârşie rurala. Dar au pierit toate complexele de inferioritate care apăsau asupra clasei ţărăneşti. Avem în faţa noastră un fiu de taran – sau un taran – dârz, cu fruntea sus, nepăsător de moarte, iubitor de libertate. Un om nou, care a descoperit, odată cu ascultarea,

şi propria sa voinţă, propriul sau destin. Disciplina şi ascultarea i-au dăruit o nouă demnitate, o nesfârşită încredere în sine, în şef şi în destinul major al neamului său. Cel dintâi semn al unei aristocraţii este indiferenta fata de calomnie, de atacuri, de critica şi de comploturi. Priviţi pe legionari: fie că sunt muncitori în fabrica, studenţi sau ţărani, cărturari sau „analfabeţi" – legionarii au o superba indiferenta fata de toate prostiile sau calomniile scornite împotriva lor.

Legionarii se simt atât de străini fata de lumea aceasta putreda şi ridicola încât nicio imbecilitate şi niciun venin, pornit de aici, nu izbuteşte să le atragă măcar pentru o clipă atenţia. Ce magnifica forma a dispreţului! Indiferenta aceasta aristocratica ucide mai rapid şi mai eficient decât invectiva şi sarcasmul. Bieţii imbecili deştepţi se simt într-adevăr zdrobiţi de seninătatea aceasta bărbătească, pe care nicio arma democratica sau marxista nu o poate tulbura. Descoperi uneori în ochii legionarilor o întristată mila fata de aceşti adversari neputincioşi, care opun eroismului şi sincerităţii lichelismul, calomnia, sforăria şi complotul. Al doilea semn caracteristic al aristocraţiei este încrederea în bărbăţie, în selecţia firească pe care o poate face numai lupta. Legionarismul a introdus din nou în România bucuria şi pedagogia luptei cinstite, pe fată.

Chiar duşmanii de moarte ai Legiunii sunt siliţi să recunoască schimbarea adusă de aceasta mişcare revoluţionară românească: normalizarea luptei. Conducerea Mişcării Legionare anunţa mai dinainte când, cu cine şi în ce condiţii va da lupta. Au dispărut din viaţa politica românească strategia poliţistă, serviciul secret de informaţiuni. Întocmai după cum Mahatma Gandhi a silit să someze cei o mie de agenţi secreţi ai lui Intelligence Service din India, anunţând el însuşi, cu o săptămână mai înainte, toate atacurile pe care intenţionează să le dea guvernul englez. Acest fair-play, care a câştigat simpatia întregului popor englez, a schimbat, în acelaşi timp, stilul tacticii şi strategiei poliţiste în India. Pentru orice informaţiuni „secrete", agenţii englezi erau invitaţi să se adreseze direct conducerii Mişcării Insurecţionale…

Promovarea bărbăţiei şi a spiritului ofensiv – valori europene, aristocratice – a adus după sine o alta prefacere a sufletului tinerei generaţii româneşti. A creat conştiinţa unei misiuni istorice, sentimentul că ne-am născut ca să împlinim o revoluţie unica în istoria neamului. Legionarul nu mai trăieşte la întâmplare. Viaţa lui are un

sens precis şi major: revoluţia creştină, mântuirea neamului românesc. Eroismul şi sfinţenia sunt valorile superioare în care cred tinerii de astăzi. Am scris de mai multe ori despre spiritul revoluţiei creştine, aşa cum începe a fi realizata ea de Mişcarea Legionară – şi mi-am îngăduit, acum, să mă opresc numai asupra valorilor eroice, aristocratice, pe care le cultiva Legiunea. Conştiinţa unei misiuni istorice a fost întotdeauna caracteristica oricărei aristocraţii. Urmaşii direcţi ai celor care au făurit, cu spada şi cu geniul, Europa s-au simţit întotdeauna purtătorii unei misiuni.

Chiar atunci când acessi urmaşi au ajuns bicisnici, sterpi, degeneraţi – rămăsese în sufletul lor obosit şi în trupul lor vlăguit amintirea orgolioasa a unei demnităţi pe care niciun viciu şi nicio infirmitate nu o puteau stinge.

În locul aristocraţiei de sânge, legiunea creează o nouă aristocraţie: a spiritului. În locul elitelor care-şi moşteneau drepturile – odată cu virtuţile şi păcatele strămoşeşti – se naşte o nouă elita, care-şi cucereşte libertatea învăţând să moară şi să se jertfească. Dar, în aceasta noua aristocraţie legionară care se naşte, reînvie Evul Mediu romanesc: conştiinţa misiunii istorice, vrednicia şi bărbăţia, dispreţul şi indiferenta fata de neputincioşi, canalii şi băieţi deştepţi.

Constantin Noica

— Limpeziri pentru o Românie legionară – („Buna Vestire", anul IV, seria a II-a, nr. 29, din 11 octombrie 1940, conferinţa ţinută la Radio în seara de 5 octombrie 1940)

S-a întâmplat printre noi ceva. Suntem cu adevărat martori la cele întâmplate? Putem da cu adevărat mărturie la cele ce am văzut? Chiar dacă nu credeţi în România legionară, vedeţi România legionară? În timpul Revoluţiei Franceze, cartiere întregi din Paris n-au simţit că se afla sub revoluţie. Stăteau oamenii liniştiţi, nepăsători, vegetativi, pe când, alături de ei, alţii mureau pentru răfuieli mici, dar uneori şi pentru idei mari. S-ar putea să se petreacă aşa şi cu România legionară. Şi, totuşi, dacă pe glob nu s-ar întâmpla evenimente de răsunet, România ar captiva întreaga lume, cel puţin atât cât captivase Războiul Civil din Spania. E ceva de necrezut în aventura pe care o trăim. E prezenta sufletului, pe care-l poţi despica în două, ca pe legenda aceea nordica, dar care se reface neîncetat. Iar dacă întâmplările sunt acestea, mai pot oamenii sta cu ochii închişi? Şi cei care cred în România legionară, şi cei care nu cred încă trebuie să înţeleagă, să se

străduiască sa înţeleagă. Nu Mişcarea Legionară ne-o cere, ci setea noastră de a pricepe limpede de ce Mişcarea Legionară, în ciuda prigonirilor, exista; de ce România legionară, în ciuda dezintereselor de azi, poate exista.

Legiunea exista şi România legionară poate exista, pentru ca darul pe care l-a adus Corneliu Codreanu comunităţii noastre este viaţa, harul vieţii. Nu luaţi cuvântul acesta drept literatura. Viaţa e ceva determinat: faptul devenirii şi al progresului. Acolo unde exista progres de la o stare joasa la una înaltă, acolo, umanitatea e vie. Şi România cealaltă trăia: dar trăia în inerţie; trăia pentru ca trăise. Corneliu Codreanu aduce fapta noua, viaţă nouă. Atunci când nu se înnoieşte, viaţa nu mai este cu adevărat. Oricine poate deosebi limpede, după gândul acesta, Mişcarea Legionară de celelalte grupuri de vieţuire românească: în timp ce toate celelalte organizaţii aveau un program şi voiau să-l aplice, Legiunea deţinea un impuls de viaţă şi năzuia să-l desfăşoare. Ea singura progresa. Ceilalţi erau, în cel mai fericit caz, buni şi se străduiau să rămână astfel. Legionarii nu râvneau să fie buni. Ei stăteau sub şcoală. Sunt singurii care au înţeles ca „trebuie să devii altul", cum spunea Căpitanul. E viu numai cine e în stare să devină altul. Dar luaţi faptele ca să vedeţi cât progres este în Mişcarea Legionară şi cum numai în lumina progresului poate fi ea judecata. De unde porneşte ea? De la revolta, de la haiducie. O mână de tineri sunt revoltaţi ca în ţara e corupţie, ca politicienii sunt vânduţi străinilor, că-şi bat joc de truda săracului. Şi atunci, care e primul lor gând? Să se revolte şi să pedepsească. Citiţi paginile de la începutul cărţii „Pentru legionari", lăsaţi-vă pătrunşi de elanul pedepsitor al tinerilor acelora; urmăriţi-i cum nu vedeau altceva de făcut decât să lovească în cel nedrept; vedeţi-i cum se întâlnesc în pădure, cum vor să se retragă în munţi şi în păduri după ce vor fi pedepsit pe vinovaţi – şi veţi avea unul dintre cele mai izbitoare exemple de haiducie românească. Dar Căpitanul şi tovarăşii săi depăşesc stadiul haiduciei. Ei văd că se poate face mai mult decât lovi în străini şi înstrăinaţi. Se poate lupta organizat împotriva lor. Şi atunci se încadrează în mişcarea politica a profesorului Cuza.

Aşadar, lupta politica, nu simpla lupta haiducească. Totuşi, lupta politica nu poate fi dusă oricum. Ea cere o anumită interiorizare. Adică, nu e de ajuns să spui: „Jos jidanii şi înstrăinaţii!", ci trebuie să devii tu însuţi un ins în stare să înfrunţi pe străini şi înstrăinaţi. Trebuie alta

educaţie decât cea obişnuită a politicii: una aspra, ostăşească, tinerească. Şi atunci, Corneliu Codreanu se desparte de cuzişti şi întemeiază Legiunea sa. Nu ştie încă limpede cum o va organiza; dar faptele singure îl vor învăţa cum să-şi atingă ţinta de a crea un organism tinereşte disciplinat.

Deci, un pas nou: se trece de la politic pur la educativ. De la ordine în afara la ordine inautru. Iar acum, când Căpitanul îndrumează inautru conştiinţa fiecărui legionar, acum, progresul de la cele joase la cele înalte, de la materie şi interes economic la spirit şi interes moral e vădit. Acum intra în joc rolul cel mare al lui Mota. Spiritul de jertfa e esenţialul, spune Mota. Spiritul de jertfa e măsura creştinătăţii noastre, adăugă el. Şi n-o spune numai: o şi face.

Pleacă în Spania şi de acolo, de la depărtări, îndrumează prin jertfa sa Legiunea – şi poate întreaga ţară – către sâmburele cel mai lăuntric al vieţii; dintre spiritul care se dăruie şi învie. Acum, Legiunea, prin jurământul de sărăcie şi severitate pe care îl cere elitelor Căpitanul, la mormântul lui Mota şi Marin; prin înfiinţarea corpului, tot pentru elite, intitulat „Mota-Marin", corp înăuntrul căruia cei neprihăniţi să încerce a trăi şi a muri ca Mota – acum, Legiunea nu mai e o mişcare politica, niciuna educativa. E una spirituală. Ea a pornit de la pădure şi a ajuns la biserică. Dar la biserica luptătoare: la biserica dinăuntrul istoriei, nu de dincolo de ea. Vedeţi deci progresul legionar: nu mai e lupta în afară, ci lupta înăuntru. Legiunea nu lupta contra cuiva, lupta pentru ceva: pentru valorile spirituale. A pornit de la revolta şi a ajuns, printr-unele dintre exemplarele ei, la sfinţenie. Mota cerea Căpitanului, acum mulţi ani, ca, în ziua biruinţei, să-l lase pe el să pună la zid o sută de ticăloşi ai României mari şi putrede.

Dar Mota n-a rămas la gândul acesta: i-a uitat pe ceilalţi, aşa cum îi nesocoteşte astăzi Legiunea, şi s-a gândit la propria sa dăruire. Nu e progres, nu e viaţă aici? E atâta viaţă, atâta sete de progres neîncetat încât astăzi, când mulţi dintre noi îşi închipuiesc că au dreptul să se numească „legionari", câţiva din elita se întreabă dacă pot fi numiţi legionari alţii decât morţii. Căci a te numi legionar te-ar putea face să crezi că ai atins o treaptă de desăvârşire, când, de fapt, întotdeauna ai de luptat cu tine şi niciodată nu te-ai depăşit îndeajuns. Eşti viu, adică în progres. Numai morţii sunt; cei vii devin. În lumina acestei vieţi şi a acestui progres trebuie judecata Legiunea. Miracolul ei romaneasc e de a fi singurul organism înăuntrul căruia progresul să fi

fost cu putinţă. Sunt oameni care, în judecata lor, au rămas în urmă cu anii; ei înţeleg Legionarismul ca o mişcare politica sau chiar haiducească, în loc s-o vadă drept una spirituala, adică interiorizata şi năzuind către forme de viaţă creştine. E adevărat, pot fi şi dintre legionari unii care să fi rămas la mentalitatea politica sau la cea haiducească. Dar ei sunt întârziaţii mişcării sau atunci structural inapţi spre a progresa odată cu ea.

De aceea, nu judecaţi Mişcarea după cei care nu stau decât la periferia ei, ci după cei buni, care năzuiesc să fie încă mai buni, şi stau ca atare în inima ei. Dacă veţi spune: „Am văzut un legionar făcând cutare acţiune nevrednica", nu veţi înţelege ce este de înţeles. Când însă veţi vedea – şi-l puteţi vedea – un legionar care încă nu e mulţumit cu sine, atunci veţi fi văzut ceva din Legiunea însăşi. Veţi fi văzut umbra lui Corneliu Codreanu şi a lui Mota; lumina lui Corneliu Codreanu şi a lui Mota. „Bine", va spune cineva, „vad acum ce n-am văzut la timp: ca Mişcarea Legionară e viaţa, progres şi împlinire în spirit. Toate acestea sunt tulburător de frumoase.

Dar Mişcarea Legionară guvernează. România de azi e Stat legionar. Dacă lucrurile sunt aşa, atunci e vorba de politica şi gospodărie. Am văzut minuni de desăvârşire morala, foarte bine. Vrem acum minuni şi în ce priveşte tara asta batjocorita, sărăcită, ciuntita. Vrem fapte; nu numai demonstraţii de forţă sau pilde eroice, ci fapte. Sunteţi de o lună la conducerea ţării. Unde sunt minunile?" Oameni buni, oameni buni, ce bine ar fi să citim mai des Biblia. Scrie acolo, undeva: „Împărăţia lui Dumnezeu nu vine în aşa fel încât să izbească privirile. Căci, iată, împărăţia lui Dumnezeu e înăuntrul vostru". Oamenii cuminţi ai României vor fapte care să izbească privirile. Tot nu simţiţi ca binele vine dinăuntrul? Tot nu vedeţi ca binele Legiunii e să ne facă mai buni – şi abia după aceea vor răsări faptele bune? Cum credeţi că pot creste flori dacă sufletul nostru este încă împietrit în necredinţa şi rele?

Legiunea nu poate face decât două lucruri: sau să însufleţească şi să transforme în bine inimile noastre, ale celor mulţi, fără de care binele nu poate veni decât cu „puţintelul", cum spunea profesorul acela, sau, dacă nu vom fi noi vrednici, Legiunea va trebui să facă binele cu sila, cu Poliţia. Legiunea spera încă în prima însănătoşire românească. De vom fi nevrednici, va veni probabil cea de-a doua. Ştiu, un ins cu inima împietrită ar putea spune legionarilor: „Vedeţi că nu e

uşor să faci o tară «ca soarele sfânt de pe cer»? Dar cine a spus că e uşor? Cum, Mota şi-a dat viaţa pentru ceva care se putea face uşor? Căpitanul s-a lăsat martirizat, aşa cum a fost martirizat, pentru o isprava uşoară? De-am putea odată înţelege, uşuratici cum suntem uneori, cât de grele sunt toate.

Legiunea a venit să ne înveţe greul.

Constantin Noica

— Nu suntem contemporani…

— Voi nu suferiţi – am auzit spunând pe cineva care cobora de la Cluj la Turda, către prietenii săi legionari. Era un om tânăr şi cinstit. După tot ce s-a întâmplat şi nu s-a întâmplat, un om tânăr şi cinstit crede ca poate spune legionarilor, ardelenilor lumii noastre spirituale: voi nu suferiţi, voi nu participaţi. E adevărat, Legiunea nu participa la drama românească: ea este în drama românească. Aşa a fost întotdeauna. Iar oamenii care numai ocazional (adică în ceasul dezastrelor) sunt în drama românească, n-au înţeles Legiunea. Cred că n-au s-o înţeleagă niciodată.

Dar pentru că sunt cinstiţi, să le vorbim încă o dată. Nu le vom mai vorbi de multe ori. Legiunea n-a fost contemporana cu restul României. Nici astăzi nu este aşa. Cei care cutează a spune legionarilor ca nu suferă, n-au văzut nici măcar atât că Legiunea a adus în lumea noastră tocmai suferinţă. Într-o vreme când toată lumea trăia în beatitudine, Legiunea suferea. Ea singura a înţeles ca nu s-a sfârşit nimic odată cu întregirea. Că trebuie să vină şi împlinirea românească. Şi ca, pentru o asemenea împlinire, neamul nostru trebuie să treacă prin noi crize. Legiunea singura a fost în permanenta criza şi suferinţă.

Citiţi – dar citiţi odată, nu mai vorbiţi aşa, din auzite! – ce scria Căpitanul pentru anii dinainte de 1927: „Ce tragedie înfiorătoare să rezişti zece veacuri contra tuturor împilărilor şi să mori de foame şi mizerie în România mare, pe care tu ai aşteptat-o timp de un mileniu”. Citiţi tot ce au scris oamenii care sufereau pentru tara lor, într-un timp când ceilalţi – desnădăjduiţii de astăzinu vedeau nici mizerie, nici foame, ci doar fericirea României de a fi Mare. Citiţi şi întrebaţi-vă dacă aţi fost contemporani cu legionarii.

Iar astăzi ce le cereţi? Le cereţi să facă un gest nebunesc. În timp ce voi aţi desnădăjduit, Legiunea crede; ştie, poate. Gest nebunesc pentru „a spăla onoarea ţării?” Dar gest nebunesc au făcut studenţii în 1923 când, desnădăjduiţi, au complotat şi au hotărât să aplice o

pedeapsă exemplara celor care, prin păcatele lor, trădau tara. Să se întoarcă în 1923?

În 1923 studenţii n-au fost înţeleşi în desnadejdea lor, nu erau contemporani cu restul României. În 1940, legionarii nu sunt înţeleşi de toţi ceilalţi în nădejdea lor: nici astăzi nu stau în raport de contemporaneitate. Lumea cealaltă abia azi descoperă anul 1923; abia azi descoperă corupţia; dar mai ales abia azi descoperă dezastrul. Fiindcă a venit dezastrul peste ea. A venit până la 22 km de Braşov!

Iar astăzi, când tânărul coborât de la Turda se întreabă cum de pot unii fraţi de-ai să-i striga: „Trăiască Legiunea", în loc să strige „Trăiască România Mare", i-am putea lesne răspunde: pentru ca primul strigat înseamnă cel de-al doilea, plus ceva. Dar nu i-o vom spune. Nu suntem contemporani.

CONSTANTIN NOICA

— 10.001 – (Buna Vestire, 1940)

Legiunea surprinde. Prevestitorii de rele – politicieni, oameni de afaceri, înţelepţii de profesie sau înstrăinaţii pur şi simplu – vesteau, parca, un alt soi de început. Oamenii cumsecade, nădăjduind în gesturi teatrale din partea Legiunii, ne vesteau şi ei un alt început. Şi unii şi alţii se pot mira astăzi. Îi asiguram că au să se mire şi mâine. E în destinul organismelor vii să se nedumerească. O maşină nu te surprinde. Un partid politic mort nu te surprinde. Închipuiţi-vă că ar fi guvernat liberalii: cine n-ar fi ştiut dinainte totul, chiar – sau mai ales – afacerile ce se vor întreprinde?

Căpitanul surprindea. A fost una din cele mai mari victorii asupra adversarilor săi – care nu erau nici puţini, nici prosti – de a face exact lucrul la care nu se aşteptau. Cine ar fi crezut ca, după alegerile din 1937, Legiunea nu va da lupta? Căpitanul n-a grăbit-o. Simţea, poate, ca – în România aceasta care înţelege cu întârziere – lumea păstrează un rest de încredere în ceilalţi şi o rezervă faţă de Legiune. A trebuit ca ceilalţi, cu Rege cu tot, să le arate până la capăt ce pot şi ce nu pot. A trebuit ca Legiunea să le arate ca poate îndura totul. Una din atitudinile cele mai surprinzătoare adoptate de Căpitan a fost cea folosita în lupta electorală. Propaganda se face de obicei în judeţele unde te simţi slab. Căpitanul o făcea mai ales în judeţele unde Legiunea era tare. De ce? Pentru ca puterea iradiază. Şi cu cât o adânceşti mai mult, cu atât iradiază mai bine. Victoria nu se cucereşte în suprafaţa. Ci în adâncime.

Dacă lumea românească ar cunoaşte mai bine Mişcarea Legionară, dacă ar citi cărţile căpeteniilor, circulările din trecut şi mai ales acea extraordinara Cărticica a Şefului de Cuib, ar înţelege mai mult din ce se întâmplă azi. S-ar mira încă, uneori. Dar ar sfârşi prin a înţelege.

Aproape toată lumea se întreabă: ce face Mişcarea Legionară în cutare problema? Ce program are pentru cutare sector? Cum va reforma Academia Romană? Dar ce are Legiunea cu Academia Romană? O mişcare izvorâtă din străfundurile româneşti curge în albia ei. Dacă apele se vor umfla – şi vor trebui până la urmă sa se umfle – atunci ele se vor revărsa peste întreaga întindere a vieţii publice. Până atunci ele îşi vor adânci propria lor albie. O mişcare vie nu se anemiaza răspândindu-şi peste tot puterea creatoare. Ci făcând mai creator aceea ce s-a dovedit odată viu. Aşa cum, în acţiunea electorală, Căpitanul întărea aceea ce era tare, aşa trebuie să se aştepte oricine să facă şi pe viitor Legiunea.

Unde a reuşit ea până acum? În crearea altui tip de om. Ce e firesc să întreprindă acum, când are mijloacele legale s-o facă? Să adâncească şi apoi să extindă, potrivit cu mijloacele ce-i stau la îndemână, tipul de om creat. Dar, oricât de fierbinte ar fi gândul conducătorilor de a vedea toată România legionarizata, aceasta nu se poate întâmpla de la o zi la alta. Iar pentru ca înăuntrul Legiunii educaţia s-a făcut prin elite, lumea românească urmează a fi şi ea transformată prin influenta elitelor legionare existente sau în curs de constituire înăuntrul ei.

Şi mă gândesc la aceea, fără seamăn în viaţa noastră publica, scoala de elite, care trebuia să fie şi probabil va fi Corpul Mota-Marin. Elitele care urmează a se ridica înăuntrul ei vor trebui să fie atât de pure, încât Căpitanul a ordonat ca numărul membrilor să nu treacă de 10.000. „Să trăieşti după tipul de viaţă şi să mori după tipul de moarte al lui Mota”. Cum ar putea fi mai mult de zece mii de oameni din aceştia?

Dar ştiţi ceva? Să visăm ca lucrul e cu putinţă. Să lucrăm fiecare dintre noi, ca şi cum lucrul ar fi cu putinţă. Şi să ne închipuim al zece mii unulea, într-o ţară unde Cel mai bun dintre noi a nădăjduit să numere doar zece mii.

Fata de corifeii generaţiei lui, care se integraseră în Legiune pe la mijlocul deceniului al patrulea, Constantin Noica se apropie şi intra în

Legiunea abia după asasinarea Căpitanului. Considera ca o formaţie spirituala, a cărei culminaţie a fost jertfa creatorului ei, te obliga să faci parte din ea, aceasta fiind o condiţie a plenitudinii tale lăuntrice. Şi, Constantin Noica, ceva mai târziu, a devenit legionar.

Nae Ionescu

— Sub semnul Arhanghelului – („Buna Vestire", anul I, nr. 100, din 27 iunie 1937)

Dintre toate mişcările care, de la război încoace – pentru a nu vorbi decât în stricta contemporaneitate – au încercat să organizeze destinele naţiei noastre, niciuna nu s-a aşezat mai sigur în matca istoriei româneşti ca cea a tinerilor care stau sub ocrotirea Arhanghelului cu sabia de foc. Este adevărat ca ei au norocul să se ridice la viaţa comunităţii în momentul UNIC în care structura istoriei coincide în aşa grad cu geniul rasei noastre încât e de ajuns să fii cu adevărat roman pentru ca gestul tău să creeze persepective imperiale. Dar când te gândeşti ca atâtea aşezări şi formaţiuni politice – cu o tradiţie „mare" şi cu o experienţă „bogata" – şi-au ratat misiunea revoluţionară şi s-au împotmolit repede în apele statute care nu dau decât cel mult o perspectivă de broasca, trebuie să începi a înţelege ca gestul rodnic al tânărului, dar, pentru asta, nu mai puţin bărbatului lor căpitan trece dincolo de îndemânare sau talent şi devine răsfrângerea sigura a unui destin.

Trebuie să spun, aici şi astăzi, celor de vârsta mea – şi, dacă îmi e îngăduit, şi celor mai bătrâni decât mine – CA, PÂNĂ ACUM, MIŞCAREA ACEASTA NU A GREŞIT NICIODATĂ. Destul ca să ne facă să înţelegem ca pe tinerii aceştia, care merg chiuind în lupta şi în moarte, nimic nu-i abate din drumul lor; nici violenta, nici trădarea; nici linguşeala, nici corupţia; nici ademenirea, nici prigoana. Căci nu merg pe drumul lor, ci pe drumul naţiei, care e al mântuirii, pentru ca pe el străjuieşte Dumnezeu. Iar celor mai îndărătnici le voi spune ca a trecut momentul în care adeziunea noastră putea să însemne izbândă şi împotrivirea noastră – înfrângerea. De întâlnirea noastră cu tinereţea legionară nu mai atârna decât bucuria de a fi văzut din vreme „lumina cea adevărată" şi… un apus fără fulgere. Căci, încă o dată, victoria legionară înaintează ca o necesitate de destin, iar a te împotrivi ei înseamnă a lua istoria în răspăr.